

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan sosiaalirahasto (ESR+)

Elinvoimakeskus

Loppuraportti

6.8.2026

Dnro: EURA 2021/200045/09
02 01 01/2022/ESAELY

Tila: Valmis (ei-lukittu)

Tunnistetiedot

Hankekoodi
S30079

Saapumispäivämäärä
6.8.2026

1. Rahoittava viranomainen

Itä-Suomen elinvoimakeskus

2. Tuensaajan tiedot

Tuen saajan virallinen nimi
Iisalmen Nuorison Tuki ry

Y-tunnus
0643068-5

2.1 Seurannan yhteyshenkilö

Etunimi
Tiina

Sähköposti
tiina.tikkanen-nissinen@intry.fi

Sukunimi
Tikkanen-Nissinen

Puhelinnumero
050 3650 856

3. Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi
Äxöniä - elämyksiä ja itsensä ylittämisiä pienryhmissä 15 - 29 -vuotiaille

Toimintalinja
4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

Erityistavoite
4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen

4. Tiivistelmä

Hankkeen tulosten julkinen tiivistelmä. Mitä tavoiteltiin ja miten siinä onnistuttiin?

Äxöniä-hankkeessa vaikutettiin nuorten päihteidenkäyttöön ja riskikäyttäytymiseen niitä vähentävästi hankkeen toiminta-alueilla eli lisalmessa, Kiuruvedellä, Vieremällä ja Sonkajärvellä ajalla 1.8.2023–31.7.2026.

Hankkeen ensisijaiseen kohderyhmään kuuluivat 15–29-vuotiaat nuoret, joilla esiintyi mahdollisesti syrjäytymiseen johtavaa riskikäyttäytymistä, kuten koulupoissaoloja tai opintojen viivästymistä, sosiaalisen kanssakäymisen haasteita, mielenterveyden haasteita (mm. masennus, ahdistus, paniikki- tai pakko-oireet ja erilaiset pelkotilat), haitallista päihteiden käyttöä, kotiin jättäytymistä (eristäytymistä muista tai elinpiirin kaventumista), rikollisuutta, impulsiivista riskikäyttäytymistä (väkivalta, rikollisuus, itsetuhoisuus), eri palveluihin ja tukitoimiin kiinnittymisen haasteita, ylisukupolvisten haasteiden siirtymistä sekä vääristyneitä asenteita ja ajatusmalleja.

Hankkeessa toteutettiin pienryhmätoimintaa, joka oli tarkoitettu 15–29-vuotiaille nuorille. Ryhmät oli jaettu 15–17-vuotiaille ja 18–29-vuotiaille nuorille. Hankkeen aikana toteutimme 29 ryhmää. Toiminta tarjosi korvaavaa tekemistä, onnistumisen kokemuksia ja mahdollisuuden kokeilla omia rajoja turvallisesti ilman riskikäyttäytymisen haittavaikutuksia. Toiminnan ohessa käytiin elämänhallintataitoja vahvistavia keskusteluja. Elämänhallintataitoja vahvistamalla parannettiin osallistujien toimintakykyä ja ehkäistiin syrjäytymistä. Toiminta sisälsi myös vertaistoiminnallisen näkökulman, sillä toiminta toteutettiin ikä ja muut tekijät huomioiden samankaltaisissa ryhmissä. Vanhemmille ja huoltajille tarjottiin tukea sekä tietoa alueellisista palveluista.

Hankkeen tavoitteita olivat:

Harjaannuttaa hankkeeseen osallistuvia nuoria sitoutumaan toimintaan.

Vähentää hankkeeseen osallistuvien nuorten päihteiden käyttöä ja riskikäyttäytymistä sekä parantaa osallistujien toimintakykyä.

Tukea ja vahvistaa vanhemmuutta, lisätä vanhempien voimavaroja sekä lisätä tietoa saatavilla olevista palveluista ja tukimuodoista.

Laatia toiminnasta malli, joka olisi vapaasti jaettavissa, jonka pohjalta toimintaa olisi mahdollista toteuttaa muuallakin ja jonka vaikutuksia olisi jo hankkeen aikana arvioitu ja mitattu.

Hankkeen tuloksellisuutta arvioitiin hankkeeseen luoduilla lomakkeilla, Kykyviisarilla sekä Kuntoutussäätiöltä tilatulla tuloksellisuuden arvioinnilla. Hankkeen toimintatavoilla onnistuttiin vastaamaan asetettuihin tavoitteisiin. Nuoret sitoutuivat toimintaan hyvin. Toiminnan keskeyttäneiden nuorten määrä oli kohtuullinen, 7,1 % (12/169). Hankkeessa syntynyt sitoutumisen kokemus edisti useiden nuorten sitoutumista heille tarjolla olleisiin jatkopolkuihin eri palveluissa.

Saadun palautteen ja nuorten kertoman mukaan hankkeeseen osallistuneiden nuorten laillisten ja laittomien päihteiden käyttö väheni, ja nuoret kokivat saaneensa tukea päihteettömyyteensä. Nuorten kokemus omasta psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta toimintakyvystään koheni huomattavasti. Saadun palautteen ja Kykyviisarin tulosten mukaan nuorten työ- ja toimintakyky paranivat.

Alaikäisten nuorten huoltajat kontaktoitiin, ja heille kerrottiin hankkeen toiminnasta. Huoltajilla oli mahdollisuus osallistua nuoren kanssa yksilökeskusteluihin. Huoltajille tiedotettiin, mikäli nuoren elämäntilanteessa tai hyvinvoinnissa havaittiin muutoksia, ja samalla esiteltiin nuorelle ja huoltajille tarjolla olevia palveluja. Huoltajille kerrottiin myös positiivisista havainnoista heidän huollettavistaan. Huoltajat kokivat tämän erittäin positiivisena ja voimaannuttavana käytäntönä.

Hankkeesta laadittiin toimintamalli, joka on vapaasti saatavilla. Hankkeen vaikutuksia arvioitiin ja mitattiin tutkimus- ja kuntoutussäätiön toteuttamalla vaikuttavuuden arvioinnilla. Vaikuttavuuden arvioinnin tulokset ja hankkeen toimintamalli ovat vapaasti katsottavissa lisalmen Nuorison Tuki ry ja Innokylän verkkosivuilla.

Hankkeen asiakastavoite oli 162 henkilöä. Onnistuneen verkostoyhteistyön ansiosta tavoite saavutettiin. Hankkeeseen kirjautui 182 henkilöä, joista 13 oli huoltajia. Kaikkia kontaktoituja huoltajia ei ole kirjattu Eura-järjestelmään, sillä yhteydenpito heihin ei ollut jatkuvaa. Aloitaneista nuorista 12 keskeytti osallistumisensa oltuaan hankkeessa mukana yli kaksi viikkoa. Keskeyttämisen syitä olivat motivaatiohaasteet, akuutti päihdeongelma, mielenterveyden haasteet, muutto toiselle paikkakunnalle sekä työharjoittelun alkaminen.

Hankkeeseen osallistumisen jälkeen kymmenen nuorta ryhtyi työnhakuun hankesuunnitelman tavoitteen ollessa 12. Suurin ero hankesuunnitelman tavoitteisiin verrattuna oli koulutukseen siirtymisessä. Hankesuunnitelman tavoitteena oli, että 22 osallistujaa siirtyisi koulutukseen hankkeen jälkeen, mutta koulutuksen aloitti kolme osallistujaa. Työelämään siirtyi kaksi osallistujaa tavoitteen ollessa seitsemän.

Indikaattoreissa eivät näy ne nuoret, jotka aloittivat hankkeen jälkeen sosiaalisen kuntoutuksen tai kuntouttavan työtoiminnan. Yhdeksän nuorta aloitti sosiaalisen kuntoutuksen ja yksitoista kuntouttavan työtoiminnan hankkeen päätyttyä. Seitsemän nuorta osallistui kuntouttavaan työtoimintaan jo hankkeen aikana ja jatkoi siinä myös jätettyään hankkeen.

Hankkeen toimintaan osallistui 80 nuorta ammatillisista oppilaitoksista ja peruskoulun yhdeksänneltä luokalta. He ohjautuivat hankkeeseen erilaisten haasteiden vuoksi, jotka vaaransivat heidän opintojensa jatkumisen. Kaikki hankkeessa mukana olleet opiskelijat jatkoivat opintojaan, ja osa siirtyi perusasteelta toisen asteen opintoihin. Seurantakyselyn mukaan osa opiskelijoista on myös valmistunut toisen asteen opinnoista.

Kaikki hankkeeseen osallistuneet eivät siirtyneet suoraan aktiivisiin toimenpiteisiin. He siirtyivät muiden palvelujen piiriin, joissa heidän tavoitteitaan edistetään yhteistyössä eri verkostojen kanssa.

Seurantakysely toteutettiin tammi- ja kesäkuussa 2026. Kysely lähetettiin 169 hankkeessa mukana olleelle nuorelle, joista vastasi 57. Kyselyn mukaan 16 nuoren elämäntilanne oli muuttunut. Heistä viisi oli aloittanut työt, neljä opinnot, viisi kuntouttavan työtoiminnan ja yksi lähtenyt suorittamaan varusmiespalvelusta.

Seurantakyselyssä hankkeeseen osallistuneilta nuorilta kysyttiin: "Kuvaile asteikolla 1–10 Äxöniä-hankkeen merkitystä elämäntilanteesi edistämiseen." Kysymykseen saatiin 57 vastausta, ja keskiarvoksi muodostui 7,44/10.

Hanke vastasi asetettuihin määrällisiin ja sisällöllisiin tavoitteisiin. Osallistujatavoite täyttyi, ja vaikuttavuuden arvioinnin tulosten mukaan toiminta oli vaikuttavaa ja tuloksellista. Asetetut indikaattorit eivät toteutuneet kaikilta osin, mutta asiakkaat etenivät tavoitteissaan osallistumalla heille tarjolla olleisiin palveluihin. Hankkeelle varatut taloudelliset resurssit olivat riittävät, ja toimintaa pystyttiin toteuttamaan laadukkaasti budjetin puitteissa.

Hankkeen tulosten julkinen englanninkielinen tiivistelmä

During the period from 1 August 2023 to 31 July 2026, the Äxöniä- project reduced substance use and risk behaviour among young people in its operational areas of Iisalmi, Kiuruvesi, Vieremä and Sonkajärvi.

The project's primary target group consisted of young people aged 15–29 who exhibited risk behaviours that could potentially lead to social exclusion. These included school absenteeism or delays in studies, challenges in social interaction, mental health difficulties (such as depression, anxiety, panic or obsessive-compulsive symptoms, and various fears), harmful substance use, social isolation (withdrawal from social interaction or a narrowing of one's social environment), criminal behaviour, impulsive risk behaviour (including violence, criminal activity and self-harm), difficulties in engaging with services and support measures, the intergenerational transmission of disadvantage, and distorted attitudes and patterns of thinking.

The project implemented small-group activities for young people aged 15–29. Separate groups were organised for participants aged 15–17 and 18–29. During the project, we organised 29 groups. The activities provided meaningful alternatives to harmful behaviour, opportunities for

success, and a safe environment in which participants could challenge themselves without the negative consequences associated with risk behaviour. Alongside the activities, discussions were held to strengthen life management skills. By enhancing these skills, the project improved participants' functional capacity and helped prevent social exclusion. The activities also incorporated a peer-support approach by bringing together participants of similar age and background. Parents and guardians were offered support and information on regional services.

The objectives of the project were to:

- * strengthen participants' commitment to regular participation;
- * reduce substance use and risk behaviour among participants while improving their functional capacity;
- * support and strengthen parenting, increase parents' resources, and improve awareness of available services and support measures; and
- * develop a freely available operational model that could be implemented elsewhere and whose effectiveness would be assessed and evaluated during the project.

The project's outcomes were evaluated using evaluation forms specifically developed for the project, the Work Ability Indicator (Kykyviisari), and an external outcome evaluation commissioned from the Rehabilitation Foundation (Kuntoutussäätiö). The project methods successfully met the objectives that had been set. Young people showed a high level of commitment to the activities. The dropout rate remained moderate at 7.1% (12 out of 169 participants). The commitment developed through participation also encouraged many young people to engage with subsequent support pathways and services.

According to participant feedback and self-reports, both legal and illegal substance use decreased among participating young people, and participants felt they had received valuable support in maintaining a substance-free lifestyle. Their perceived psychological, physical and social functioning improved significantly. Feedback and the results of the Kykyviisari assessment also indicated improvements in participants' work ability and overall functional capacity.

The guardians of underage participants were contacted and informed about the project. They were offered the opportunity to participate in individual discussions together with the young person. Guardians were informed whenever changes in the young person's wellbeing or life situation were observed, and both the young people and their guardians were introduced to relevant support services. Guardians also received positive feedback regarding their children. They considered this practice highly valuable and empowering.

An operational model was developed during the project and has been made freely available. The project's effectiveness was assessed through an impact evaluation conducted by the Rehabilitation Foundation. The evaluation results and the operational model are publicly available on the websites of Iisalmen Nuorisori Tuki Association and Innokylä.

The project initially aimed to serve 162 participants. Thanks to successful cooperation with partner organisations, this target was exceeded. A total of 182 individuals were registered in the project, including 13 guardians. Not all contacted guardians were recorded in the Eura system because contact with them was not continuous. Twelve young people discontinued their participation after having taken part in the project for more than two weeks. The reasons included lack of motivation, acute substance abuse problems, mental health challenges, moving to another municipality, and starting a work placement.

Following participation in the project, ten young people began actively seeking employment, compared with the target of twelve. The greatest difference between the planned and achieved outcomes concerned progression into education. While the project plan aimed for 22 participants to enter education after completing the project, only three did so. Two participants entered employment, compared with the target of seven.

The programme indicators do not include participants who entered social rehabilitation or rehabilitative work activities after completing the project. Nine participants began social rehabilitation and eleven entered rehabilitative work activities after leaving the project. In

addition, seven participants were already engaged in rehabilitative work activities during the project and continued after it ended.

A total of 80 participants came from vocational education or the ninth grade of comprehensive school. They were referred to the project because various challenges placed their studies at risk. Every participating student continued their education, with some progressing from compulsory education to upper secondary studies. According to the follow-up survey, some participants have since completed their upper secondary qualifications.

Not all participants moved directly into employment or education after completing the project. Many continued to receive support through other services, where their individual goals were advanced in cooperation with multidisciplinary service networks.

A follow-up survey was conducted in January and June 2026 and was sent to all 169 young people who had participated in the project and the survey received 57 responses. According to the responses, the life situation of 16 participants had changed: five had started employment, four had begun studies, five had entered rehabilitative work activities, and one had started compulsory military service.

Participants were also asked to rate, on a scale from 1 to 10, the significance of the Äxöniä Project in improving their life situation. Fifty-seven responses were received, resulting in an average rating of 7.44 out of 10.

Overall, the project achieved its quantitative and qualitative objectives. The participation target was exceeded, and the impact evaluation demonstrated that the activities were both effective and successful. Although not all programme indicators were fully achieved, participants nevertheless progressed towards their individual goals by engaging with appropriate support services. The financial resources allocated to the project were sufficient, enabling the activities to be delivered at a high standard within the approved budget.

Missä hankkeen yleisesti hyödynnettävät tulokset ja tuotokset ovat julkisesti saatavilla?

Hankkeen tulokset ovat saavilla <https://www.innokyla.fi/fi/toimintamalli/axonia-hanke-elamyksia-ja-itsensa-ylittamisia-pienryhmissa-15-18-vuotiaille> ja Intryn nettisivuilla <https://www.intry.fi/axonia-hanke/> Hyväksytty loppuraportti julkaistaan <https://www.intry.fi/axonia-hanke/>

5. Toteutus ja tulokset

Saavutettiin hankesuunnitelmassa esitetty kohderyhmä vai tuliko siihen muutoksia? Oliko muita toteutukseen liittyviä muutoksia?

Toiminta toteutettiin hankesuunnitelman mukaisesti kohderyhmän osalta. Hankkeen kohderyhmänä olivat 15-29 -vuotiaat nuoret, joilla esiintyi mahdollisesti syrjäytymiseen johtavaa riskikäyttäytymistä, kuten: koulupoissaoloja tai opintojen viivästymistä, sosiaalisen kanssakäymisen haasteita, mielenterveyshaasteita (mm. masennus, ahdistus, paniikki- tai pakko-oireet, erilaiset pelkotilat), päihteiden haitallista käyttöä, kotiin jättäytymistä (eristäytymistä muista/elinpiirin kaventumista), rikollisuutta, impulsiivista riskikäyttäytymistä (väkivalta, rikollisuus, itsetuhoisuus), eri palveluihin ja tukitoimiin kiinnittymisen haasteita, ylisukupolvisten haasteiden siirtymistä, vääristyneitä asenteita ja ajatusmalleja. Varsinaiseen kohderyhmään kuuluivat lisäksi hankkeeseen osallistuvien nuorten vanhemmat ja huoltajat, jotka haluavat tukea vanhemmuuteensa.

Välillisiä kohderyhmiä olivat erilaiset yhteistyökumppanit ja -verkostot, vanhempainiltojen ym. tapahtumien kautta tavoitettavat vanhemmat ja huoltajat. Yhteistyökumppaneita olivat koulut ja oppilaitokset, koulu- ja opiskeluhuollon toimijat, sosiaalityön edustajat, rikosseuraamuslaitos, mielenterveys- ja päihdepalvelut, sijaishuollon yksiköt, etsivä nuorisotyö ja Aspa Palvelut.

Saavutimme hyvin varsinaisen kohderyhmän eli toimintaan osallistuneet riskikäyttäytyvät nuoret, myös määrällisesti pääsimme hankesuunnitelmassa asetettuun tavoitteeseen. Euraan kirjautuneena on 182 asiakasta, joista toimintaan osallistuneita nuoria on 169 ja huoltajia 13. Riskikäyttäytymistä esiintyi nuorilla kaikilla hankesuunnitelman mainitsemilla osa-alueilla. Osallistujilla korostuivat mielenterveydenhaasteet ja sosiaaliset- sekä vuorovaikutuksen haasteet. Mielenterveyden haasteet näyttäytyvät muun riskikäyttäytymisen juurisyissä esim. päihteidenkäytössä, kotiin jättäytymisessä ja käyttäytymisen haasteissa.

Varsinaiseen kohderyhmään kuuluivat nuorten vanhemmat ja huoltajat. Olemme olleet yhteydessä jokaisen alaikäisen nuoren huoltajaan. Huoltajat ovat täyttäneet alaikäisen osalta tarvittavat luvat, lisäksi he ovat osallistuneet nuorensa yksilökeskusteluun mahdollisuuksiensa mukaan. Olemme tiedottaneet huoltajia ryhmän tapahtumista ja aikatauluista sekä sovitelleet yhdessä huoltajien kanssa ryhmän aikatauluja perheiden aikatauluihin sopivaksi esim. pitempien reissujen osalta. Olemme olleet huoltajiin yhteydessä, mikäli meillä on herännyt huoli nuoren hyvinvoinnista tai olemme päätyneet tekemään lastensuojeluilmoituksen.

Välillisiin kohderyhmiin kuuluneet koulut ja oppilaitokset sekä erilaiset palvelut ovat olleet merkittävässä osassa nuorten kanssa tehtävää yhteistyötä. Kouluissa ja oppilaitoksissa olemme esitelleet toimintaamme ja tehneet yhteistyötä ryhmiin osallistuneiden nuorten osalta. Hankkeen toimintaa markkinoitiin viranomaisverkostoihin, mistä ohjattiin asiakkaita toimintaamme. Verkostojen ja asiakkaiden kanssa yhteistyössä on edistetty asiakkaiden elämäntilannetta ja ohjattu asiakkaita heille sopivien palvelujen piiriin. Verkostojen ja asiakkaiden toiveesta olemme osallistuneet mm. verkostopalaveriinhin ja lääkäreijöille sekä laatineet lausuntoja ryhmätoiminnassa näyttäytyneestä asiakkaan työ- ja toimintakyvystä.

Miten kohderyhmä koki hankkeen? Millaista palautetta kohderyhmältä on saatu?

Vaikuttavuuden arvioinnin (Liite 1) perusteella alaikäisten (15–17-vuotiaat) nuorten kokemukset ryhmätoimintaan osallistumisesta olivat positiiviset. Saadut keskiarvot sijoituivat välille 3,4–3,5 neliportaisella asteikolla.

Nuorten tyytyväisyys elämäänsä, terveydentilaansa ja fyysiseen kuntoonsa oli kohentunut toiminnan aikana. Nuorten näkemys omasta toimintakyvystään oli kohentunut huomattavasti. Nuoret antoivat alkumittauksessa toimintakyvylleen arvosanan 6,8 ja loppumittauksessa 7,7. Nuoret kokivat myös opiskelu- tai työkykynsä edistyneen. Alkumittauksessa keskiarvoksi oli saatu 6,6 ja loppumittauksessa 7,6. Nuoret kokivat saaneensa tukea ryhmätoiminnasta yleiselle hyvinvoinnilleen ja fyysiselle kunnolleen, 41 % koki saaneensa jossakin määrin ja 51 % merkittävässä määrin tukea. Nuoret kokivat osallistumisensa ja sosiaalisten suhteidensa jonkin verran edistyneen ryhmätoiminnan kuluessa ja sen päättymisen jälkeen Viisiportaisella asteikolla (1 = Täysin eri mieltä – 5 = Täysin samaa mieltä) näkemykset saivat keskiarvojen keskiarvoksi (summamuuttuja) alkumittauksessa 3,7 ja loppumittauksessa 4,0. Nuorten kokemukset omasta yksinäisyydestä säilyivät melko samansuuntaisina. Tiedusteltaessa nuorilta, että onko elämässäsi ihminen, jonka kanssa voit keskustella avoimesti henkilökohtaisista asioistasi ja ongelmista alku- ja lopputilanteen vastaukset olivat samansuuntaiset kuten tiedusteltaessa nuorilta heidän harrastuksistaan ja kuinka usein tapaavat tai olet yhteydessä ystäviin, sukulaisiin tai tuttuihin, jotka eivät asu kanssasi.

Nuoret kokivat saaneensa hankkeen ryhmätoiminnasta paljon tukea osallistumiselleen ja sosiaaliinsuhteisiinsa, 40 % koki saaneensa jossakin määrin ja 47 % merkittävässä määrin tukea.

Nuorilta tiedusteltiin heihin kohdistuneesta väkivallasta kahdeksalla eri osa-alueella viimeisen kuluneen kuukauden aikana. Alkumittauksessa 28–69 % nuorista kertoi, ettei heihin ole kohdistunut väkivaltaa viimeksi kuluneen kuukauden aikana. Loppumittauksessa 82–97 % nuorista kertoi, ettei heihin ole kohdistunut väkivaltaa viimeksi kuluneena kuukautena.

Nuorilta tiedusteltiin heidän kohdistamasta väkivallasta muita ihmisiä kohtaan kahdeksalla eri osa-alueella. Alkumittauksessa 59–74 % nuorista totesi, etteivät he ole kohdistaneet väkivaltaa muihin ihmisiin viimeksi kuluneena kuukautena. Loppumittauksessa 90–97 % nuorista kertoi, etteivät he ole kohdistaneet väkivaltaa muihin ihmisiin viimeksi kuluneena kuukautena. Nuoret kokivat mielenhyvinvoinnin lisääntyneen ryhmätoiminnan kuluessa. Eri väittämien keskiarvojen keskiarvoksi saatiin alkumittauksessa 3,6 ja loppumittauksessa 4,0. Nuorilta tiedusteltiin heidän saamaa tukea mielenhyvinvointiin ryhmätoiminnan aikana, nuorista

33 % kertoi saaneensa jossakin määrin ja 53 % merkittävässä määrin tukea hankkeen ryhmätoiminnasta tukea mielensä hyvinvoinnille. (Liite 1)

Vaikuttavuuden arvioinnin mukaan (Liite2) täysi-ikäisten (18–29-v.) nuorten kokemukset ryhmätoiminnasta olivat erittäin hyvät. Nuoret vastasivat kahdeksaan eri väittämään, näiden väittämien keskiarvo oli 3,3–3,5 neliportaisella asteikolla. Nuoret kokivat tyytyväisyyden omaan elämäänsä lisääntyneen hankkeen toimintaan osallistuessa. He arvioivat terveydentilansa ja fyysisen kuntonsa sekä toimintakykynsä kohentuneen ryhmätoiminnan kuluessa. Nuorten kokemukset opiskelu- ja työkyvystä kohentuivat huomattavasti. Alkumittauksessa arvioksi oli saatu 4,6, loppumittauksessa 5,4 ja seurantamittauksessa 7,0.

Nuorista 34 % koki saaneensa jossakin määrin ja 61% merkittävässä tukea yleiselle hyvinvoinnilleen ja fyysiselle kunnolleen. Vastanneista 2 % kertoi, ettei tämä ollut heille ajankohtaista ja 2 % vastasi, että eivät olleet saaneet tukea. Nuorten kokemukset osallistumisesta ja sosiaalisten suhteiden edistämisestä kohenivat, vaikkakin yksinäisyyden kokemus pysyi lähes samana. Nuoret kokivat saaneensa hankkeen aikana paljon tukea osallistumiselleen ja sosiaalisiin suhteisiin. Vastanneista 37 % oli saanut jossain määrin ja 59 % merkittävässä määrin tukea. Vaikuttavuuden arvioinnin haastattelujen mukaan nuoret olivat saaneet hankkeessa kuuluksi ja huomioituksi tulemisen kokemuksia sekä uusia kavereita. Kysyttäessä nuorten aikuisten kokemusta heihin kohdistuneesta väkivallasta kahdeksalla osa-alueella viimeksi kuluneen kuukauden aikana alkumittauksessa 56–83 % kertoi, ettei heihin ole kohdistunut väliävaltaa ja loppumittauksessa vastaava luku oli 93–100 %. Nuorilta kysyttiin myös väkivallan kohdistamisesta muihin kahdeksalla osa-alueella. Toiminnan alkaessa 75–93 % kertoi, etteivät ole kohdistaneet väkivaltaa muihin ja loppumittauksessa vastaavaluku oli 98–100 %. Nuorten aikuisten kokemukset heidän mielenhyvinvoinnistaan kohenivat toiminnan aikana, keskiarvon ollessa alussa 2,9 %, loppumittauksessa 3,3 % ja seurantamittauksessa 3,6 %. Nuorista 34 % koki saaneensa jossain määrin tukea mielen hyvinvointiin ja 63 % merkittävässä määrin.

Osallistujapalautetta olemme keränneet hankkeelle tähän tarkoitukseen suunnitelluilla lomakkeilla. Palautteet kerättiin ryhmien päättyessä:

Toiminta oli minulle merkityksellistä 4.23/5
Pääsin vaikuttamaan ryhmän sisältöön 4.43/5
Ryhmän toiminnallisuus edisti toimintakykyäni 4.06/5
Olin tasavertainen toimija ryhmässä 4.42/5
Sain toimintaan osallistuessani positiivisia kokemuksia 4.64/5
Ryhmätoiminta edisti osallisuuttani 3.85/5
Löysin uusia tapoja viettää vapaa-aikaa 3.8/5
Elämönhallintataitoni kohenivat 3.3.4/5
Psyykkinen vointini koheni 3.64/5
Fyysinen vointini koheni 3.53/5
Kykenin sitoutumaan toimintaan 4.2/5
Ohjaajat sopivat tehtävään 4.84/5

Lisäksi nuorilta kysyttiin (ohessa myös nuorten vastauksia palautelomakkeesta):

Mikä sai sinut lähtemään mukaan toimintaan?

-Hauskalta kuulosti niin halusin mukaan -Kaveri ja koska oli tylsää -Olen kuullut paljon hyvää tästä hankkeesta. Onneksi lähdin. -Minulla ei ollut mitään muutakaan tekemistä ja luulin että tämä auttaisi minua. ja se auttoi. -Toimintaan minut sai mukaan lähtemään, kun en pystynyt olemaan viimeisessä kerhossa kiusaajien takia ja halusin kokeilla kerhoa todella kovasti, koska sai ite päättää muiden kanssa mitä ryhmässä tekee ja oli kivat ohjaajat, jotka kuunteli. Kiinnostavaa oli kokeilla uusien ihmisten kanssa uusia juttuja. Odotin kerhoa, joka viikko, koska se oli jotain kivaa tekemistä arjen keskelle. -Henkilökohtainen motivaatio oman jaksamisen kohentamisesta. -Kiinnostavinta oli kertojen monipuolisuus. -Se, että tulisi lisää sisältöä arkeen. -Pääsee kokeilemaan uusia ja tutumpiakin mieluisia juttuja. -Että oppisin uskaliaammaksi ja luontevammin toimimaan myös vähemmän tuttujen ihmisten kanssa. -Sosiaalityöntekijä ehotti. -ryhmätoiminta oli kiinnostavaa -Sitä suositeltiin minulle sopivaksi. -Toiminnassa kiinnostavaa oli asioiden tekeminen muiden kanssa ja eri paikoissa käynti. -Riku sano että tuu -Isoveli,

työmahdollisuus, muuten vaan vapaa ajan tylsyyden mukaan -Kaverit sai lähtemään mukaan ja kaikki retket ja tekemiset oli kiinnostavia -Tyttöystäväni kertoi ryhmästä lähdin toimintaan mukaan saadakseni sisältöä arkeen. kiinnostavaa oli uusien asioiden kokeminen. -Kaveri ehotti ja sitten ajattelin että miksei kun ei ole oikein muutakaan tekemistä ja kuulosti kivalta. - Pääsi käymään kavereitten kanssa paikoissa ilmaseksi kun ei muuten olis itellä varaa käydä - Kaverit ja mukavat ohjaajat. Eri talleilla käyminen oli kiinnostavaa. - Työvoimatoimiston suosituksesta. Kiinnostavaa oli uudet kokemukset - Halusin päästä olemaan enemmän kodin ulkopuolella ja se toteutuikin todella kivasti! Tehtiin asioita mistä kaikki tykkäsi!
- Elämän vaihe jolloin olin yksin niin halusin elämäni sisältöä ja parantaa arkea ja arjen sujumista rytmiä ja mielekkyyttä

Kysymykseen 11 liittyen: mikä on muuttunut ja mikä sen on saanut aikaan?

-En osaa sanoa -Sosiaalisuus -Menen paremmin kouluun. -Uskallan kokeilla enempi juttuja. -Jaksaa toimia ja aloittaa asioita paremmin. -Olen oppinut vähän uskaliaammaksi. -Varmaan sen sai aikaan toimiminen vähemmän tuttujen kanssa. -Helpommin pääsen kotoa ulos. - Sosiaaliset tilanteet eivät ehkä jännitä niin paljoa kuin aikaisemmin. -Sen on saanut aikaan yhteinen tekeminen erilaisten ihmisten kanssa. -Rutiini selkeempi ig -Menee paremmin koulussa lähden enemmän kotoa pienemmällä kynnyksellä. - Varmaan rahankäyttöjuttuja. (Kai se on elämänhallintaa?) - varmaa tän porukan lähentyminen uudellee tän ryhmän kautta

Kysymykseen 15 liittyen: mikä edisti sitoutumista?

-En osaa sanoa -Halusin -Ymmärtäväiset ohjaajat. -se oli kivaa -Hyvä ilmapiiri ryhmähenki ja kivat toiminnat -Oma motivaatio ja ryhmän rentous. -Se että ei jäänyt huonoa fiilistä tapaamis kertojen jälkeen -en osaa sanoa -Kannustava ilmapiiri -Kiva tekeminen -Oli hauskaa -Sai päättää itse mihin rahaa käytettiin -mukavat ihmiset - se että oli mukavaa porukkaa ja viihdyin - Asiat mitä tehtiin oli mieluisia joten niihin oli helppo sitoutua - Arki ja kaverit. Arjessa oli helppo koulupäivän jälkeen kävellä intrylle ja sitten jollain kyydillä vain kotiin -ettei halunnu skipata - Kivat ohjaajat ja kaverit ja ruoat ja tekemiset - Hauska toiminta

Kehittämisehdotuksia?

-En osaa sanoa -Very nice -kaikki hyvin -kaikki cool -Ei mitään -Kerho kestäisi pidempään. - Ei ole antaa ehdotuksia, tämä oli semmoinen mitä halusinkin. -Eipä hirveämmin tule mieleen mitään.- Ei ole -Ryhmäläisten erilaiset haasteet voisi ehkä ottaa vielä enemmän huomioon. -Selkeämpi budjetti kirjanpito ja suunnitelma snadisti tarkempi -En oikein tiedä -Kerho voisi kestää kauvemmin - Kaikki toimi niin hyvin kuin voi. - lisää tämmöstä nuorille - Ei mitään kehittämis ideaa, ryhmä oli todella ihana! -et olis pidempää - Pidempi aika tulee ehkä ikävä - Ei nyt tule edes mieleen legit mitään.

Muuttuiko hankkeen aiottu maantieteellinen alue? Jos muuttui, niin miten?

Hankkeen toiminta-alue oli Iisalmi, Kiuruvesi, Sonkajärvi ja Vieremä. Hankkeeseen osallistui asiakkaita koko toiminta-alueelta. Ryhmätoimintaa toteutettiin Kiuruvedellä ja Iisalmessa. Iisalmeen ohjautui asiakkaita Vieremältä ja Sonkajärveltä. Hankkeeseen on osallistunut nuoria myös toiminta-alueen ulkopuolelta. Hankealueen ulkopuolella kirjoilla olevien nuorten osallistuminen toimintaamme on perusteltua, koska he asuvat koko opiskeluaikansa Kiuruvedellä tai Iisalmessa. Hankkeen toiminnan avulla pyritään ennaltaehkäisemään riskikäyttäytymistä asuntolaelämässä, edistämään heidän elämänhallintansa taitoja ja psyykkistä sekä fyysistä hyvinvointia, edistäen näin opintojen etenemistä.

Miten hanke vastasi hankesuunnitelmassa esitettyyn kehittämistarpeeseen? Ilmenikö toteutuksen aikana uusia kehittämistarpeita?

Hankkeen taustalla vaikuttivat kokemukset nuorten heikentyneestä hyvinvoinnista Ylä-Savon SOTE ky:n alueella. Hankkeen hakijalla eli INTRY:llä on pitkäaikainen kokemus nuorten kanssa työskentelystä, ja nuorten haasteet sekä pahoinvointi näkyvät jokapäiväisessä työssä nuorten työpajalla ja erilaisissa hankkeissa. Nuorilla on sitoutumisen hankaluutta, mikä voi johtua

päihde- tai mielenterveysongelmista. Alueella on myös nuoria, jotka eivät ole mukana missään palveluissa tai opiskeluissa. Nämä nuoret ovat niitä, jotka ovat saattaneet olla kotona vuosia "tekemättä mitään". Tällaisia nuoria on ohjautunut mm. INTRY:n vuosina 2019-2022 toteuttaman Kapasiteetti käyttöön -hankkeen yksilövalmennukseen. Toisaalta hankkeeseen on ohjautunut myös nuoria, joiden kohdalla päihteidenkäyttö on este muihin palveluihin sitoutumiselle tai jotka asennoituvat julkisia palveluita kohtaan kielteisesti.

Hankesuunnitelmassa esitettiin, että hankkeella pyritään vaikuttamaan nuorten päihteidenkäyttöön ja riskikäyttäytymiseen niitä vähentävästi hankkeen toiminta-alueilla eli lisälmissä, Kiuruvedellä, Vieremällä ja Sonkajärvellä. Hankkeessa tavoitteena oli luoda toimintamalli, missä tavoitetaan ja sitoutetaan ne nuoret, joilla on riskikäyttäytymistä, kuten päihteidenkäyttöä, aggressiivisuutta, impulsiivisuutta, epäsosiaalista käytöstä, koulupoissaoloja, rikollisuutta, mielenterveyden- ja sosiaalistentilanteiden haasteita tai nuoria jotka eivät ole sitoutuneet erilaisiin tarpeenmukaisiin palveluihin tai toimintoihin. Hankkeen avulla pyritään siihen, että nuoret harjaantuisivat sitoutumaan toimintaan, mikä voisi jatkossa auttaa siinä, että nuoret kiinnittyvät heille sopiviin palveluihin.

Hankkeen toimintamuoto poikkesi tarjolla olevista palveluista, erityisesti siltä osin, että nuoria osallistettiin vahvasti hankkeen toimintaan. Nuoret pääsivät vaikuttamaan ryhmäkohtaisen budjetin puitteissa ryhmien toiminnan sisältöön. Nuoria osallistettiin ryhmän sääntöjen laatimiseen sekä yhdessä ryhmäläisten kanssa sovittiin ryhmätapaamisten ajankohdat. Tämä sitoutti nuoria toimintaan, toiminnan ollessa heidän toiveiden mukaista. Katsomme, että sitoutumista edisti myös ryhmien välillä toteutetut yhteydenotot tapaamisilla, viesteillä tai soittaen. Harvoin, ryhmän alkuvaiheessa, hyvin perustellusti joku yksittäinen nuori haettiin mukaan toimintaa, mikäli hänellä oli suuria haasteita kotoa lähtemisessä. Näin madallettiin kynnystä osallistua toimintaan.

Toiminnalle oli riittävät ajalliset resurssit, mitkä mahdollistivat kiireettömät kohtaamiset niin ryhmätapaamisissa kuin yksilötapaamisilla. Ohjaaja resurssit olivat riittävät. Kahden ohjaajan avulla jokainen nuori oli mahdollista huomioida yksilöllisesti ja ohjaajat pystyivät nopeasti reagoimaan yksilöntarpeisiin sekä ryhmän sisällä. Ryhmäkertojen määrä mahdollisti ryhmien mukaisen toiminnan toteutuksen, jättäen aikaa myös kiireettömälle yhdessä ololle.

Taloudelliset resurssit olivat riittävät. Ryhmäkohtaisen budjetin puitteissa nuoret saivat kokea yhdessä erilaisia elämyksiä, myös niitä mitä oma tai perheen taloudellinen tilanne ei mahdollistanut. Budjetti haastoi nuoria suunnittelemaan ja pohtimaan toteutettavia toimintoja, mikä haastoi heitä myös huomioimaan kaikki ryhmäläiset toiveineen taloudenhallin lisäksi.

Hankkeen toimintaan kuului ryhmäkohtainen hyvä teko ympärillä olevaan yhteisöön. Jokainen ryhmä toteutti oman näköisen hyvän teon. Teot vaihtelivat ikääntyneiden ilahduttamisesta roskakävelyyn. Näiden tekojen myötä nuoret saivat toimijuuden ja osallisuuden kokemuksen ympärillä olevaan yhteisöön. Poikkeuksetta hyvä teko koettiin merkitykselliseksi myös nuorten keskuudessa.

Hankkeen toiminnalla pystyimme tarjoamaan korvaavia kokemuksia riskikäyttäytymisen tilalle.

Tavoitimme hankkeen kohderyhmään kuuluvia nuoria ja he sitoutuivat pääsisassa hyvin hankkeen toimintaan. Aloitaneita nuoria on ollut 169, joista keskeytti 12. Keskeyttäneistä kahdella oli akuutti päihdeongelma, mikä haittasi sitoutumista, yksi muutti toiselle paikkakunnalle, neljällä akuutti mielenterveyden haaste tuli esteeksi osallistumiselle, yhden nuoren kohdalla opinnoissa alkanut työharjoittelu haastoi aikatauluja ja osallistumista ja neljällä ei ollut riittävää motivaatiota. Onnistuimme hankkeen toiminnalla vastaamaan sitoutumisen kokemuksen vahvistamiseen, mikä edisti usean nuoren sitoutumista heille tarjolla oleviin palveluihin hankkeen toiminnan jälkeen. Hankkeen toiminta vähensi nuorten riskikäyttäytymistä. Tämä ilmenee vaikuttavuuden arvioinnin tuloksissa, missä erityisesti nuorten kokeman ja kohdistaman väkivallan osalla oli tapahtunut merkittävää muutosta. Nuoret kokemukset Äxöniä - hankkeen ryhmätoiminnasta olivat positiivisia niin hankkeelle luotujen palautelomakkeiden kuin vaikuttavuuden arvioinnin tulosten perusteella.

Mielenterveyden-, sosiaalistaitojen ja vuorovaikutuksen haasteiden osalta saadun palautteen mukaan hankkeen toiminta edisti mielen hyvinvointia ja sosiaalisia- sekä vuorovaikutustaitoja.

Oppilaitoksissa mukana olleiden nuorten osalta koululta saadun palautteen mukaan hankkeen toiminta lisäsi opiskelumotivaatiota, vähensi poissaoloja ja edisti opintoja.

Nuorten aikuisten osalta heillä oli todettavissa aiempaa parempaa sitoutumista heille tarjolla oleviin palveluihin osallistuttuaan Äxöniä-hankkeeseen. Mukana oli nuoria, jotka olivat olleet useita vuosia lähinnä kotona. Äxöniä-hankkeen toiminnan myötä useat nuoret jatkoivat joko sosiaaliseen kuntoutukseen tai kuntouttavaan työtoimintaan, mikä oli heille merkittävä eteneminen kuntoutumisen polulla.

Mukana oli nuoria aikuisia, joilla ei ollut entuudestaan kontakteja heille tarjolla oleviin palveluihin kuten sosiaalipalveluihin ja TE-toimistoon. Hankkeen toiminnassa asiakkaan kanssa yhteistyössä edistimme tarjolla oleviin palveluihin osallistumista.

Epäonnistumisena voidaan pitää sitä, että emme saaneet Vieremälle ja Sonkajärvelle sinne sijoittuvia ryhmiä. Näiltä paikkakunnilta oli kyllä osallistujia ryhmissämme lisämessä. Vieremällä ja Sonkajärvellä markkinoimme toimintaamme verkostoille ja suoraan kohderyhmälle. Tavoitimme kohderyhmää, mutta emme onnistuneet käynnistämään ryhmätoimintaa kyseisillä paikkakunnilla. Nuoret "vierastivat" toimintaa, mikä ei ollut heille millään tavalla tuttua ohjaajat mukaan luettuna.

Kykyviisaria käytimme työ- ja toimintakyvyn arviointiin asiakkaiden aloittaessa ja lopettaessa hankkeen toiminnassa. Kykyviisari osoittautui käytännössä haastavaksi kohderyhmämme nuorille. Useat kysymykset haastoivat keskittymistä ja turhauttivat, mikä näkyi vastauksissa. Vastaukset olivat osalla ns. puolihuolimattomasti annettuja, joten kaikkien kohdalla ne eivät antaneet totuuden mukaista kuvaa heidän työ- ja toimintakyvystään. Vastaavassa tilanteessa tulevaisuudessa pohtisimme ja kokeilisimme muita työ- ja toimintakyvynmittaria.

Miten hankesuunnitelmassa esitetyt laadulliset tavoitteet toteutuivat?

Hankkeen tavoitteet olivat:

1. Harjaannuttaa hankkeeseen osallistuvia nuoria sitoutumaan toimintaan.

Nuoret sitoutuivat toimintaan hyvin, keskeyttäneiden nuorien määrä oli kohtuullinen 7,1 % (12/169). Sitoutumisen kokemus hankkeessa edisti usean nuoren sitoutumista heille tarjolla olleisiin jatkopolkuihin eri palveluiden saralla.

2. Vähentää hankkeeseen osallistuvien nuorten päihteidenkäyttöä ja riskikäyttäytymistä sekä parantaa osallistujien toimintakykyä.

Hankkeeseen osallistuneiden nuorten kohdalla heidän oman kertomansa, saadun palautteen ja vaikuttavuuden arvioinnin perusteella nuorten elämäntilanteeseen tuli positiivisia muutoksia. Nuorten väkivallankokemukset vähenivät huomattavasti, laillisten ja laittomien päihteiden käyttö väheni ja nuoret kokivat saaneensa tukea päihteettömyyteensä.

3. Tukea ja vahvistaa vanhemmuutta, lisätä vanhempien voimavaroja sekä lisätä tietoa saatavilla olevista palveluista ja tukimuodoista.

Alaikäisten nuorten huoltajat kontaktoitiin, heille kerrottiin hankkeen tarjoamasta mahdollisuudesta, heidän oli mahdollista osallistua huollettavien kanssa yksilökeskusteluun, missä kävimme yhdessä läpi nuoren elämäntilanteen sekä ryhmätoiminnan alkaessa, että päättyessä. Joidenkin huoltajien osalta tämä ei toteutunut joko välimatkan tai ajallisten resurssien ollessa esteenä. Huoltajille tiedotettiin, mikäli havaitsimme nuoren elämäntilanteessa/hyv innoinnissa muutoksia ja esittelimme huollettaville ja huoltajille tarjolla olevia palveluja. Huoltajille tiedotettiin myös positiivisista havainnoista heidän huollettavistaan. Tämän huoltajat kokivat erittäin positiivisena ja voimaannuttava käytäntönä.

4. Laatia toiminnasta malli, joka olisi vapaasti jaettavissa ja jonka pohjalta toimintaa olisi mahdollista toteuttaa muuallakin, ja jonka vaikutuksia olisi jo hankkeen aikana arvioitu ja mitattu. Hankkeesta on laadittu malli, joka on vapaasti saatavilla. Hankkeen vaikutuksia on arvioitu ja mitattu tutkimus- ja kuntoutussäätiön toteuttamalla vaikuttavuuden arvioinnilla. Vaikuttavuuden arvioinnin tulokset ovat vapaasti katsottavissa lisälmen Nuorison Tuki ry:n ja Innokylän nettisivuilla Etusivu | Innokylä ja www.intry.fi.

Valitse hankkeen laadullisten tavoitteiden toteutumista kuvaava vaihtoehto

Tavoitteet alitettiin

Minkä muutoksen hanke on tuonut hankesuunnitelmassa kuvattuun lähtötilaan?

Olemme mahdollistaneet riskikäyttäytyville nuorille toteutettua ryhmätoimintaa, johon on osallistunut kohderyhmään kuuluvia nuoria. Nuorten elämänhallinnan kokemus on kohentunut ja erityisesti väkivallan kokemukset niin väkivallan kohteena kuin tekijänä ovat vähentyneet. Toimintaan osallistuneiden opiskelevien nuorten koulumotivaatio koheni ja opinnot etenivät. Toiminta tuki päihteettömyyttä, edistään mm. joidenkin nuorten kohdalla heidän kuntoutumistaan laittomien päihteiden käytön jälkeen.

Päästiinkö toteutuksessa suunnitelmassa esitettyihin määrällisiin tavoitteisiin (indikaattorilukemat)? Mistä mahdolliset erot johtuvat?

Indikaattoreiden osalta tavoitteet osittain alitettiin. Asiakasmäärässä ylitimme asetetun minimimäärän tavoitteen ollessa 162 kirjautunutta asiakasta, saavutimme 182 sisältäen 13 huoltajaa.

Osallistujien lyhyen aikavälin määrälliset tavoitteet poikkesivat asetetuista tavoitteista, mutta mielestämme asiakasmäärät sosiaaliseen kuntoutukseen ja kuntouttavaan työtoimintaan siirtyneistä nuorista indikaattoreiden ulkopuolella kompensoivat tämän eron.

Indikaattoreihin asetetut määrälliset tavoitteet olivat arvioidun ikäjakautuksen ja toteutuneen ikäjakautuksen osalta hyvin saman suuntaiset.

Valitse hankkeen määrällisten tavoitteiden (indikaattorilukemat) toteutumista kuvaava vaihtoehto

Tavoitteet alitettiin

Mikäli hankkeessa oli sellaisia osallistujia, joita ei raportoitu indikaattoreina, kerro paljonko osallistujia oli ja mistä syystä tietoja ei voitu raportoida.

Indikaattoreissa eivät näy sosiaaliseen kuntoutukseen ja kuntouttavaan työtoimintaan siirtyneet nuoret, sillä indikaattoreissa ei ole vastaavaa vaihtoehtoa. Toimintaan mukaan tulleista nuorista 54 ei ollut sillä hetkellä vastaavissa toiminnoissa. He olivat toimintaan tullessa joko pitkäaikaistyöttömiä tai työmarkkinoiden ulkopuolella. Heistä 9 siirtyi sosiaaliseen kuntoutukseen ja kuntouttavaan työtoimintaan siirtyi 12 henkilöä. Heistä kuusi jatkoi kuntouttavassa työtoiminnassa ja yksi sosiaalisessa kuntoutuksessa, missä he olivat aloittaessaan Äxöniä-hankkeessa.

Arvioi, miten asetetut määrälliset tavoitteet palvelivat hankkeen toteutusta

Hyvin

Perustele, miksi asetetut määrälliset tavoitteet palvelivat hankkeen toteutusta arvioimallasi tavalla

Saavutimme tavoittelemamme asiakasmäärän, mikä koimme sopivan hankkeen toimintamalliin. Tämän asiakasmäärän puitteissa ryhmiin oli riittävästi asiakkaita. Ryhmäkoot olivat maltilliset, mikä mahdollisti asiakkaiden yksilöllisen kohtaamisen ja psyykkisen- sekä fyysisen turvallisuuden.

Miten hankesuunnitelmassa esitettyt, yleisesti hyödynnettävät tulokset ja vaikutukset toteutuivat? Saavutettiinkö sellaisiakin tuloksia ja vaikutuksia, joita ei esitetty hankesuunnitelmassa?

Keräämämme palautteen mukaan saavutimme hankesuunnitelman mukaiset tulokset. Hankkeen toiminta tarjosi nuorille mielekästä tekemistä ja - yhdessäoloa riskikäyttäytymisen tilalle, riskikäyttäytymistä vähentäen. Toiminnallamme edistimme nuorten elämänhallintaa, mikä edisti mm. heidän päihteettömyyttään, opintojen- ja opiskelun etenemistä sekä vaikutti haastavaa käyttäytymiseen sitä vähentäen.

Työntekijöinä ajattelempa, että kokemuksemme riskikäyttäytymisestä laajeni. Yllättävä kohderyhmä hankkeessamme olivat nuoret ylisuorittavat koululaiset tai opiskelijat sekä uskosta eronneet nuoret. Opiskelijoille ja koululaisille opiskelun tuomat paineet toivat suuria haasteita jaksamiseen ja riittämättömyyden tunteita, ryhmätoiminta tarjosi heille voimaantumisen kokemuksia ja vertaistukea. Uskosta eronneille nuorille ryhmätoiminta tarjosi vertaistukea ja yhteisöllisyyden kokemuksen, mikä toi heidät lähemmäksi ympärillä olevaa yhteisöä.

Tutkimus- ja kuntoutussäätiön vaikuttavuudenarvioinnin johtopäätöksissä todetaan, että nuorten (15–29-v.) ryhmätoimintaa koskevat odotukset sekä kokemukset ryhmätoiminnan hyödyistä olivat hienosti kohdanneet toisensa. Nuoret olivat saaneet ryhmätoiminnasta paljon tukea hyvinvoinnilleen ja fyysiselle kunnolleen, osallistumiselle ja sosiaalisiin suhteisiinsa sekä mielensä hyvinvoinnille. Heistä 34–37 % kertoi saaneensa jossakin määrin ja 59–63 % merkittävässä määrin tukea näille osa-alueille. Nuorten kokemukset ryhmätoimintaan osallistumisesta (osallisuusmittari; dia 11; vastausvaihtoehdot: 1 = Täysin eri mieltä – 4 = Täysin samaa mieltä) olivat erittäin myönteisiä. Nuoret olivat muun muassa voineet tuntea kuuluvansa porukkaan, heidän ideoitaan oli kuunneltu ja he olivat saaneet tarvittaessa apua.

Miten tuloksia ja kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen? Valitse vaihtoehto toiminnan jatkumisesta hankkeen päättymisen jälkeen.

Toiminta tai kehitystyö jatkuu toisessa tuensaajan hankkeessa

Miten hanke näkyi julkisuudessa? Miten hankkeesta tiedotettiin?

Äxöniä -hankkeen osalta olemme osallistuneet OmatAvaimet4You – webinaariin, aiheena ”Kohtaamisella kohti ryhmää”, yhdessä kahden hankkeeseen osallistuneen nuoren kanssa. Osallistuimme THL:n osallisuusviikon webinaariin v.2025, missä esittelimme hankkeen toimintaa erityisesti sitouttamisen näkökulmasta.

Äxöniä-hanke osallistui myös Savon Aaltojen ”Rakkaudella nuorista”- podcastiin, aiheenaan ”Palvelut nuorille tulevaisuudessa - nuorten ajatuksia”. Mukana oli kaksi hankkeeseen osallistunutta nuorta.

Hankkeesta on tehty kaksi opinnäytetyötä. Ne ovat ”Lähtökohdista riippumatta kannattaa osallistua” Esite riskikäyttäytyvien nuorten tavoittamiseksi vertaisryhmä toimintaan Jalkanen_Kokkonen.pdf ja Mikä sitouttaa? Nuorten sitoutumisen kokemuksia Äxöniä-hankkeesta - Theseus . Linkit opinnäytetöihin löytyvät myös osoitteesta <https://www.intry.fi/axonia-hanke/> .

Paikallislehdet Iisalmen Sanomat ja Miilu ovat tehneet jutun Äxöniä -hankkeen toiminnsasta. Äxöniä -hanke mainittiin myös Nuorisotyö lehdessä, missä kerrottiin Iisalmen Nuorison Tuki ry:n luonto- ja eläinavusteisesta toiminnasta. Iisalmen INTRY on erikoistunut luonto- ja eläinavusteiseen toimintaan - Nuorisotyö-lehti

Hanke on ollut esillä sosiaalisessa mediassa (Facebook ja Instagram). Näissä medioissa on markkinoitu tulevia ryhmiä ja esitelty ryhmissä toteutuneita toimintoja. Kuviin on liitetty ESR-logo sekä Instagramissa että Facebookissa ovat merkinnät #esrhankerahasto, #rakennerahastot, #ELYrahoittaa, #UudistuvaOsaavaSuomi ja #Kestavaa kehitystä sekä @puhettarahasta.

Äxöniä -hanketta on markkinoitu myös jakamalla mainoksia kauppojen- ja koulujen ilmoitustauluille, infotelevisioihin ja sähköisesti yhteiskumppaneille. Mainoksissa on huomioitu näkyvästi rahoittajien logot Euroopan unionin osarahoittama ja hiukan pienemmällä Olvi-Säätiön logo.

Hanke näkyi julkisuudessa hanketta varten hankkimissamme vaatteissa (collegehuppari ja -housut), missä oli hankkeen logo ja asianmukaiset painatukset hankkeen rahoittajien ja -toteuttajan logoista. Vaatteita käytimme erityisesti erilaisissa tapahtumissa, työssä ryhmien kanssa mm. liikkeessä eri paikoissa ja hankkeen edustustilaisuuksissa.

Toteutuiko hankkeen aikana ennakoituja tai muita riskejä ja miten niihin reagoitiin?

Hankkeen alkaessa haasteena oli asiakkaiden ohjautuminen hankkeeseen. Tässä vaiheessa tehostimme markkinointia sähköisen tiedottamisen avulla (kohdennetut sähköpostit verkostoille) ja jalkautamalla potentiaalinen asiakkaiden verkostoihin markkinoimaan toimintaa sekä potentiaalisen kohderyhmän pariin kertomaan toiminnan tuomista mahdollisuuksista kuten kouluihin ja oppilaitoksiin.

Missä hankkeen aineisto säilytetään tai arkistoidaan? Ilmoita myös yhteystiedot.

Aineisto ja asiakirjat säilytetään asianmukaisesti määräajan lisälmen Nuorison Tuki ry:n tiloissa lukitussa kaapissa.

lisälmen Nuorison Tuki ry

Karjalankatu 36, 74120 lisalmi

Yhteyshenkilönä toimii toiminnanjohtaja Petri Karhu, p. 044 5210 051, petri.karhu@intry.fi ja työnjohtaja Raimo Huttunen, 040 5846 737, raimo.huttunen@intry.fi.

Mihin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hanke toiminnallisesti tai muuten liittyi ja miten?

Hanke ei liittynyt muihin hankekokonaisuuksiin.

6. Horisontaaliset periaatteet**EU:n perusoikeusasiakirja, YK:n vammaisyleissopimus ja sukupuolten tasa-arvo****Miten sukupuolten tasa-arvo toteutui hankkeessa?**

Selvästi myönteistä vaikutusta

Sukupuolten tasa-arvon tavoitteen toteutimme kohtaamalla kaikki tasa-arvoisesti sukupuoleen katsomatta, kuitenkin jokaisen yksilöllisyyttä kunnioittaen. Tarjosimme samat palvelut ja yhtäläiset mahdollisuudet palvelupoluille jokaiselle osallistujalle. Hankkeemme tavoitti niin heteroita kuin ei-heteroita ja muita sukupuolen monimonimuotoisuutta kokevia henkilöitä. Hanke tarjosi turvallisen kohtaamisen ympäristön jokaiselle osallistujalle erilaisuutta kunnioittaen. Työympäristömme on sukupuolineutraali ja syrjinnästä vapaata aluetta, tämä on kirjattu työyhteisömme toiminta periaatteisiin ja jokainen työntekijä omalla toiminnallaan edistää tämän tavoitteen toteutumista mm. suullisesti sukupuolineutraaleilla ilmaisutavoilla, olettamatta kenenkään sukupuolta ulkoisilla perusteilla.

Vammaisten henkilöiden sopeutuminen yhteiskuntaan, erityisesti saavutettavuus työvälineiden käytössä ja esteettömyys työtiloissa

Selvästi myönteistä vaikutusta

Tiloissamme toteutuu fyysinen esteettömyys. Kiinnitämme huomiota toiminnan toteutuksessa myös fyysiseen turvallisuuteen mm. asianmukaisilla toimitiloilla ja tarvikkeilla, asiakkaiden erityistarpeet huomioiden.

Turvalliset työolot

Selvästi myönteistä vaikutusta

Syrjintäkielto kaikelle syrjinnälle

Selvästi myönteistä vaikutusta

Henkilötietojen suoja

Selvästi myönteistä vaikutusta

Ympäristönsuojelu

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Kestävä kehitys: Ekologinen kestävyys**Luonnonvarojen käytön kestävyys**

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Ilmastomuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen

Ei myönteistä vaikutusta

Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasujen väheneminen)

Ei myönteistä vaikutusta

Natura 2000 -ohjelman kohteet

Ei myönteistä vaikutusta

Kestävä kehitys: Taloudellinen kestävyys**Materiaalit ja jätteet**

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Kaikessa toiminnassa huomioitiin ja edistettiin ympäristötietoisuutta arjen taitojen kautta esimerkiksi jätteiden lajittelussa, materiaalivalinnoissa sekä matkustamisessa ja logistiikan suunnittelussa. Hankimme osan toimintaan tarvittavista materiaaleista (kuten kankaat, astiat askarteluun) käytettynä joko kirpputoreilta tai kierrätyskeskuksista kestävän kehityksen periaatteella.

Uusiutuvien energialähteiden käyttö

Ei myönteistä vaikutusta

Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen

Ei myönteistä vaikutusta

Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen

Selvästi myönteistä vaikutusta

Liikkuminen ja logistiikka

Ei myönteistä vaikutusta

Kestävä kehitys: Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus**Kulttuuriympäristö**

Selvästi myönteistä vaikutusta

Hankkeessa käytettiin erilaisia kulttuuripalveluja nuorten toiveiden mukaisesti. Näitä olivat esimerkiksi taide, musiikki ja elokuvat.

Ympäristöosaaminen

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Lisätiedot

Vakuutukset

Tuen saaja vakuuttaa loppuraportin sisältämät tiedot oikeiksi.

Allekirjoitukset

6.8.2026 11:56

Mika Petri Karhu
toiminnanjohtaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti vahvasti tunnistautuneena EURA 2021 - järjestelmässä (Suomi.fi-tunnistuspalvelu)

Liitteet

Hakija on varmistanut ja vakuuttaa, että asiakirjan liitteet eivät sisällä henkilötunnuksia tai EU:n tietosuoja-asetuksen artikla 9:n mukaisia ns. erityisiä, eli arkaluonteisia henkilötietoja, kuten mm. yksittäisten henkilöiden rotuun, etniseen alkuperään, poliittiseen mielipiteeseen, uskonnolliseen vakaumukseen, ammattiliiton jäsenyyteen, geneettiseen tai biometriseen tunnistamiseen, terveyteen tai seksuaaliseen suuntautumiseen liittyviä tietoja.

Tiedoston nimi	Kuvaus	Salassapidon perustelu
_x_ni_-hanke_Raportti_15_17-v.pdf	Liite 1 Kuntoutussäätiö/ vaikuttavuuden arvioinnin tulokset 15-17-vuotiaat	
_x_ni_-hanke_Raportti_18_29-v.pdf	Liite 2 Kuntoutussäätiö/ vaikuttavuuden arviointi 18-29-vuotiaat	